

Aan de gemeenteraad

Datum : 26 juni 2018
Documentnummer : 255899
Contactpersoon : Niels Emeis
Telefoonnummer : 026-3775285

Onderwerp: Uitvoeringsplan Aanpak Radicalisering Arnhem 2018

Geachte voorzitter en leden,

Hierbij stel ik u voor kennis te nemen van het uitvoeringsplan 'Aanpak radicalisering Arnhem 2018'. Het doel van het uitvoeringsplan is het versterken van de aanpak van radicalisering; Een extra impuls, uitbreiding en verbreding van activiteiten die grotendeels al zijn gestart en dienen ter verbetering van de veiligheid en het samen leven in Nederland door de aanpak van radicalisering (van vooral jongeren) in Arnhem en de regio. Het uitvoeringsplan kent zowel preventieve als repressieve activiteiten. Acties gericht op het individu en op groepen. Activiteiten ter verbreding van kennis van, informatie over en inzicht in de problematiek en aanpak van radicalisering.

Op 26 april 2108 is een kamerbrief preventie radicalisering verschenen waarin het kabinet aangeeft de inzet op de lokale aanpak van radicalisering in de komende jaren te gaan verdiepen en verbreden. Dit omdat radicalisering niet alleen de democratische rechtsorde ondermijnt maar ook de ontwikkeling van jongeren en jong volwassenen en hun omgeving (gezinnen en gemeenschappen) schaadt. Ons doel is om dat te voorkomen, de schade waar nodig te beperken en de maatschappelijke weerbaarheid te vergroten. Een integrale aanpak, waarin repressie en preventie elkaar aanvullen, blijft nodig om bestaande extremistische bewegingen te bestrijden en nieuwe aanwas te voorkomen.

Het voorliggend Uitvoeringsplan 'Aanpak radicalisering Arnhem 2018' beschrijft de aanleiding, stand van zaken en de doelen en activiteiten van de aanpak voor het lopende jaar. Daarin komen de planning en uitvoering, de samenwerking, de benodigde inzet, de financiën en de wijze van evaluatie ter sprake.

Financiën en risico's

De gemeente Arnhem heeft van het Ministerie van Veiligheid & Justitie € 394.500,- ontvangen voor het versterken van de aanpak van radicalisering in 2018.

Voor 2019 en verder (tot 2021) kan de gemeente jaarlijks bij het Rijk een aanvraag indienen voor versterkingsgelden om de lokale aanpak verder te versterken en bestendigen. Aan het eind van ieder jaar zal de inzet van de gelden geëvalueerd en besproken worden en wordt gekeken welke middelen voor het jaar erop beschikbaar worden gesteld.

Datum: 26 juni 2018
Ons kenmerk: 255899
Pagina: 2

Een aandachtspunt voor dit jaar, en de komende jaren, is om te bezien hoe de verschillende onderdelen van de aanpak vanaf 2021 geborgd en gefinancierd dienen te worden indien de versterkingsgelden wegvallen.

Met vriendelijke groet,

Ahmed Marcouch,
Burgemeester

Bijlage:
Uitvoeringsplan Aanpak Radicalisering Arnhem 2018

Datum: 26 juni 2018
Ons kenmerk: 255899
Pagina: 3

Uitvoeringsplan

Aanpak radicalisering 2018

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Aanleiding	4
1. Doel van dit uitvoeringsplan en leeswijzer	7
2. Preventie	9
Informatie & voorlichting	9
Project Ongehoord	10
Samen in Arnhem	10
Oumnia Works Arnhem	11
Strategische netwerken	12
3. Repressie	14
Expertise	15
Signalering	15
Activiteiten Veiligheidshuis	16
Maatwerk ondersteuning	17
Project "Vroegsignalering en preventie in Arnhem"	18
4. Duidingspool & Expertise Oost-Nederland	19
Duidingspool & Expertisecentrum Oost-Nederland	19
5. Financiën	21
6. Communicatie	22
7. Evaluatie en verantwoording	23

Voorwoord

Dit uitvoeringsplan waarmee Arnhem radicalisering tegengaat, professionals wegwijs maakt en jongeren weerbaar, is erg praktisch. Het gaat erom dat jongerenwerkers, docenten en andere mede-opvoeders van jongeren een speciaal oog krijgen voor de eerste signalen van radicalisering. Dat zij die niet negeren, maar tijdig bespreekbaar maken en indien nodig hulp inschakelen. Achter dit uitvoeringsplan ligt de visie zoals die de afgelopen tien jaar is uitgekristalliseerd tussen de ministeries, de veiligheidsdiensten en gemeenten als Arnhem waar jihadisten zich relatief vaak gemanifesteerd hebben.

Het is belangrijk dat in Arnhem en in omliggende gemeenten de partners elkaar intussen weten te vinden, wat betreft kennis, expertise en uitvoering. Want radicalisering is een veelkantig probleem dat gebaat is bij een benadering vanuit diverse kanten. De één verklaart radicalisering met persoonlijke teleurstellingen, de ander met boosheid over de dubbele maat in de samenleving. De één legt de nadruk op de leeftijdsfase inclusief de zoektocht naar identiteit en de behoefte aan superieure heldendom, de ander op maatschappelijke factoren als armoede of discriminatie op de arbeidsmarkt.

De werkelijkheid is, kan ik zeggen als iemand die zelf een radicaliseringsproces heeft meegemaakt, dat vrijwel al die factoren meespelen. Eén factor wordt daarbij echter vaak vergeten: de religieuze/ ideologische motivatie, geperverteerd en ontspoord door haatdragende ideologen en misbruikt door ronselaars die soms rondhangen rond moskeeën en bovendien via de sociale media tot in de slaapkamer van moslimjongeren binnendringen. Als wij dat over het hoofd zien, vergeten wij ook een belangrijke oplossingsrichting: die van de opvoeders. De moslimouders die een belangrijke rol hebben in het bijbrengen van het besef dat de vrijheid om te zijn wie je bent een universele waarde is, zowel in onze democratie en rechtsstaat als in de diverse levensbeschouwingen en religies die Nederland rijk is.

Daarom is de moslimgemeenschap de bondgenoot van onze samenleving tegen radicalisering. Het is goed om die als lokale overheid daarin te erkennen en positie te geven met trainingen en met de opname in netwerken. De ouders verdienen de steun van de docenten, jongerenwerkers en hulpverleners, die opgroeiende kinderen mede vormen en opvoeden.

De terugkeerder uit het IS-strijdtonel is anno nu onze grootste zorg, zo waarschuwen zowel de NCTV als de AIVD in diverse rapporten. De terugkeerders van nu zijn niet meer de uitreizigers van toen die vol spijt terug wilden toen zij zagen wat bij IS gaande was. De terugkeerders van nu zijn getraind in wapengebruik, hebben gevochten en zijn mentaal gehard, en zijn opgevoed als strijders. Recente terreuraanslagen zoals die in Parijs en Brussel zijn dan ook in gang gezet door terugkeerders. De politie heeft de informatie nodig om terugkeerders tijdig in het vizier te krijgen, richting onderzoek door het OM en vonnis door de rechter. Meestal eindigt dit in de detentie.

Daarbij hebben wij als lokaal bestuur vervolgens wel degelijk de opdracht om terugkeerders te re-integreren met school, werk en een huis en als professionals om ouders te helpen voorkomen dat gezinnen ontwricht raken, met kleine broertjes en zusjes die radicaliseren onder invloed van de terugkeerders.

De verwachting is gerechtvaardigd dat radicalisering tegengaan ook de komende jaren onze aandacht blijft vergen.

Ahmed Marcouch,

Burgemeester van Arnhem

Aanleiding

Een ambtsbericht van de AIVD over de potentiële uitreis van een drietal jonge Arnhemmers was in 2013 de aanleiding om radicalisering & jihadisme op de agenda te zetten. Vanaf het allereerste moment is dit door de gemeente Arnhem samen met het Openbaar Ministerie (OM), politie en de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) opgepakt. De inzet richtte zich aan de ene kant op de terroristische dreiging die uit kan gaan van de geradicaliseerden en mogelijk gewelddadige extremisten. Aan de andere kant is geïnvesteerd in de verbinding en bewustwording in de stad en regio om radicalisering niet alleen tegen te gaan maar ook proberen te voorkomen.

Toen bleek dat radicalisering ook in Arnhem een actueel probleem was, is het direct zowel repressief als preventief opgepakt. Door het luisteren en in gesprek gaan met ouders, gemeenschappen en ook professionals die ongewild en vaak onverwacht te maken kregen met radicalisering is er een goed beeld ontstaan van de problematiek. Vervolgens is er gewerkt aan verbinding en vertrouwen om zo te komen tot een breed en effectief lokaal netwerk. Vanuit die kennis en ervaring is er in de afgelopen jaren een lokale aanpak ontwikkeld. Inmiddels is deze aanpak landelijk een voorbeeld. Niet voor niets is Arnhem gevraagd om een expertisecentrum voor Oost-Nederland te zijn.

We hebben een breed netwerk en de benodigde kennis en ervaring is aanwezig. We kennen de spelers en de mensen weten elkaar te vinden en ook is bekend waar signalen kunnen worden doorgegeven. De aantallen waar het gaat om radicalisering zijn redelijk stabiel. Sinds begin 2017 is er een lichte daling waar te nemen maar het is lastig om dit als direct resultaat aan de lokale aanpak toe te schrijven. We zijn ons bewust dat we niet alles kunnen zien en voorkomen. Toch durf ik te stellen dat we er heel dicht op zitten en dat we de goede dingen doen. Zo zijn er voorbeelden waarbij effectief is geïntervenieerd en mensen weerhouden zijn uit te reizen of kwetsbare jongeren afgewend zijn van radicalisering. Het is moeilijk te zeggen in welke mate de inzet vanuit onze aanpak daaraan heeft bijgedragen maar dat zijn wel de resultaten waar we het voor (blijven) doen.

In eerste instantie waren de acties en interventies vooral gericht op het tegengaan van uitreis naar het strijdgebied en het in beeld brengen van het lokale netwerk van geradicaliseerden. Uit een analyse die eind 2013 is gedaan bleek dat er sinds 2009 een groep van ongeveer 8 Arnhemse personen zich had verdiept in de jihadistische ideologie van terroristische en antiwesterse organisaties, meestal gelieerd aan Al Qaida. Deze personen zijn in de jaren daarna (nog voor 2013) nagenoeg allemaal uitgereisd met het doel zich aan te sluiten bij terroristische groeperingen.

De analyse leverde ook het eerste beeld op van de totale groep geradicaliseerden die in Arnhem op dat moment aanwezig waren. Waarbij de groep die al sinds 2009 actief was de belangrijkste katalysator voor de radicalisering in Arnhem lijkt te zijn. De groep geradicaliseerden die eind 2013 in beeld was bestond naast deze 8 personen voornamelijk uit directe familie en vrienden van deze groep. In totaal waren er toen 17 personen in de leeftijd van 16 tot 35 jaar in beeld.

Eind 2016 was het netwerk uitgebreid en de bewustwording in de stad verhoogd waardoor er meer signalen en zorgen binnen kwamen. Mede daardoor liep het aantal personen dat in beeld was op naar 28 in totaal. Daarvan waren op dat moment nog 5 personen in het strijdgebied. 5 personen waren teruggekeerd en nog 18 personen die als geradicaliseerd of potentiële uitreiziger in beeld waren. In de periode tot eind 2016 zijn er 6 personen tegengehouden die poogde uit te reizen om zich aan te sluiten bij terroristische organisaties in het strijdgebied. In diezelfde periode zijn er 8 Arnhemse personen strafrechtelijk vervolgd voor aan terrorisme gerelateerde aanklachten en 5 daarvan zijn ook

daadwerkelijk veroordeeld. Van 1 Arnhemse uitreiziger is duidelijk geworden dat deze in het strijdgebied bij gevechten om het leven is gekomen.

Op dit moment (juni 2018) heeft de gemeente nog 23 personen in beeld. Grotendeels betreft dit personen die ook al in 2016 in beeld waren. Nog altijd is er daarmee een substantieel netwerk van personen met het jihadistische gedachtengoed in Arnhem aanwezig. Wat zij ook uitdragen en waarmee zij anderen proberen te beïnvloeden en overtuigen. De casuïstiek is weliswaar in aantallen wat afgenomen maar de dreiging is nog altijd aanwezig.

De daling is overigens voornamelijk toe te schrijven aan verhuizingen van personen naar andere regio's. In die gevallen is het probleem niet weg maar valt deze onder de verantwoordelijkheid van andere gemeenten waarmee in die gevallen nauw contact en afstemming is. Een enkeling lijkt oprecht afstand genomen te hebben van het jihadistische gedachtengoed. In een aantal andere gevallen hebben jongeren die in beeld kwamen en waar zorgen waren op het gebied van radicalisering uiteindelijk toch andere keuzes gemaakt. Mede door inzet van familie en professionals zijn zij niet langer op dat gebied in beeld.

Begin 2014 is er gestart met een lokaal casusoverleg in het veiligheidshuis waarbij een start is gemaakt met de persoonsgerichte aanpak. Gericht wordt op een lokale groep personen met een jihadistisch en gewelddadig extremistisch gedachtengoed. Dat gaat dan om (potentiele) uitreizigers, terugkeerders, ronselaars, facilitators en financierders. Bij het overleg zijn vanaf het begin naast de gemeente ook het Openbaar Ministerie, Politie en een radicaliserings-expert betrokken. Later zijn ook andere partners zoals de Raad van de Kinderbescherming, Jeugdzorg en de Reclassering als vaste partners aangesloten. Door intensieve multidisciplinaire samenwerking, informatiedeling en afstemming is de persoonsgerichte aanpak binnen het veiligheidshuis tot stand gekomen. Deze kan zowel een verplicht als een vrijwillig karakter hebben en waar mogelijk wordt aangesloten bij lopende trajecten en reeds bestaande contacten. Zoals reclasseringstoezicht of jeugdzorg trajecten. Maar ook vanuit nazorg detentie, Leerplicht, Werk en Inkomen of wijkprofessionals kan er aandacht en begeleiding plaatsvinden.

Naast mogelijke strafrechtelijk stappen wordt bekeken wat een persoon nodig heeft op het gebied van wonen, inkomen en werk of studie om zijn/ haar leven op de rit te krijgen. Daarbij kan er afhankelijk van de situatie contact zijn, en kunnen interventies worden uitgevoerd, door o.a. de wijkagent, jeugdzorg, reclassering, trajectbegeleiding, jongerenwerker, zorgcoördinator, docent/ mentor, wijkwerker enz. Het doel van de contacten en de intensiteit verschilt per casus en wordt regelmatig besproken in het casusoverleg en waar nodig bijgesteld. Voorbeelden van trajectdoelen zijn duiding, risico-inschatting, controle maar ook ondersteuning/ advisering, zorg en het bieden van perspectief kan doel van de inzet zijn.

Naast de persoonsgerichte aanpak is er ook uitgebreid geïnvesteerd in bewustwording, training en signalering in de stad. Ondertussen zijn er meer dan 250 professionals getraind in het herkennen van en omgaan met radicalisering. Tevens zijn er meer dan 500 Arnhemmers voorgelicht over de problematiek en geïnformeerd waar ze met signalen terecht kunnen. Onder de getrainde Arnhemmers zijn naast professionals als (wijk)agenten en jongerenwerkers ook personen van onderwijsinstellingen, zorg & welzijnsorganisaties, sportverenigingen, islamitische (zelf)organisatie en moskeeën. Met deze getrainde en betrokken ogen en oren in de stad is een uitgebreid netwerk ontstaan. Mede daardoor is er een goed beeld van de geradicaliseerde personen in de stad en komen signalen en zorgen snel op de juiste plek. Niet in de laatste plaats komen deze zorgen en signalen uit de islamitische gemeenschappen in Arnhem. Bijvoorbeeld van ouders en familieleden die zich zorgen maken over de

ontwikkeling van hun dierbaren. En ook de moskeeën in de stad hebben hier aandacht voor en staan met ons in contact om dit tegen te gaan.

Tijdens gesprekken met bezorgde inwoners en betrokken professionals kwamen naast hun zorgen ook goede ideeën en initiatieven naar voren om de weerbaarheid van jongeren te vergroten en de voedingsbodem voor radicalisering en polarisering tegen te gaan. Samen met de collega's en partners op de gebieden van zorg & welzijn, integratie, jeugd en onderwijs zijn diverse initiatieven opgepakt. Initiatieven als 'Samen in Arnhem' en de toneelvoorstelling 'Niet meer zonder jou' waren vooral gericht op het vergroten van de bewustwording en het verbinden van inwoners in de aanpak van radicalisering en polarisering. Andere projecten zoals 'Training identiteitsvorming jongeren', No-Academy; fieldlab integratie en identiteit' en ook 'Vroegsignalering en Preventie' zijn in de afgelopen jaren ingezet om Arnhemse jongeren direct aan te spreken en te kijken waar deze konden worden versterkt en gestimuleerd om hen hier meer perspectief op een goede toekomst te geven.

De afgelopen jaren is niet alleen in de regio maar landelijk en internationaal veel ervaring en kennis opgedaan in de aanpak van radicalisering. Om te zorgen dat er geleerd wordt van elkaars ervaringen vindt regelmatig kennisuitwisseling plaats tussen gemeenten en de betrokken ministeries. De burgemeester sluit aan bij het Bestuurlijk-overleg met de ministers van J&V, SZW, BZK de Nationaal Coördinator Terrorismedebestrijding en Veiligheid en de burgemeesters van de steden die versterkingsgelden ontvangen. Ook ambtelijk is er regelmatig overleg en afstemming tussen de verschillende gemeenten samen met de adviseurs van de ministeries om de problematiek, de ontwikkelingen en de aanpak te bespreken. Goede ervaringen maar ook problemen en risico's worden hier met elkaar gedeeld en waar wenselijk en mogelijk ook lokaal toegepast. Een van de resultaten van de opgedane kennis en ervaring in Arnhem is de regionale duidingspool die voor Oost-Nederland actief is. Experts en deskundigen worden daarbij op verzoek van casusoverleggen in Oost-Nederland ingezet om casuïstiek te duiden en advies te verstrekken aan de lokaal verantwoordelijke partijen die in de lokale aanpak betrokken zijn.

Vanaf 2016 ontvangt de gemeente Arnhem jaarlijks versterkingsgelden van de rijksoverheid waarmee een programmatische aanpak van radicalisering in Arnhem en de regio is opgetuigd. De manier waarop de lokale aanpak is vormgegeven en de onderdelen daarvan zijn beschreven in de uitvoeringsplannen die vanaf 2016 jaarlijks worden opgesteld. Ieder jaar wordt de aanpak samen met de driehoeks-partners en het ministerie J&V geëvalueerd en bekeken welke onderdelen en activiteiten kunnen worden aangepast of toegevoegd om de aanpak nog effectiever te maken.

1. Doel van dit uitvoeringsplan en leeswijzer

Samen met vele partners in de stad en regio werkt de gemeente Arnhem al meerdere jaren aan het tegengaan en voorkomen van radicalisering. Ook in het afgelopen jaar is daar aan gewerkt door uitvoering te geven aan de activiteiten en projecten zoals beschreven in het uitvoeringsplan radicalisering Arnhem 2017. Ook voor 2018 heeft de gemeente Arnhem van het Rijk versterkingsgelden ontvangen om door te gaan met de lokale aanpak.

De activiteiten en projecten die in dit uitvoeringsplan worden beschreven passen in de brede aanpak zoals die in de afgelopen jaren in samenwerking en afstemming met lokale, regionale en landelijke partners tot stand is gekomen.

De aanpak richt zich op de volgende punten:

- Analyse van personen, groepen en systemen
- Verhogen van de bewustwording; betrekken en activeren van professionals en inwoners ten behoeve van het signaleren en voorkomen van radicalisering
- Regie en sturing op de aanpak van radicalisering
- Persoonsgerichte aanpak; maatwerk activiteiten en interventies gericht op individuen en groepen
- Professionalisering; investeren in de ontwikkeling van kennis en kunde door training, advies en ondersteuning
- Onderhouden en verstevigen van strategische netwerken en contacten met sleutelfiguren in de stad
- Preventieve activiteiten en projecten; in beeld brengen en tegengaan van gewelddadig extremisme lokaal en regionaal
- Regionaal expertisecentrum en duidingspool ter advisering en ondersteuning van de regionale aanpak van radicalisering

De aanpak is gericht op het beschermen van de democratische rechtstaat en het handhaven van de openbare orde en veiligheid in de stad. Waarbij uitdrukkelijk aandacht is voor de preventie van radicalisering en extremisme, het vergroten van de sociale cohesie en de weerbaarheid in de stad. Kenmerkend voor de wijze waarop de aanpak radicalisering in Arnhem vorm wordt gegeven is de uitgebreide en intensieve samenwerking met zowel betrokken burgers als organisaties. Op de onderwerpen die raken aan samenlevingszaken, jeugd en onderwijs wordt dan ook zowel bestuurlijk als ambtelijk gezamenlijk opgetrokken.

In de ontwikkeling en de uitvoering van de activiteiten wordt nadrukkelijk gekeken hoe de benodigde specialistische kennis kan worden overgedragen en de ervaring en inzet geborgd binnen het lokale netwerk van betrokken professionals. Eind 2018 zal de aanpak samen met de partners worden beoordeeld en kan er een nieuwe aanvraag voor de versterkingsgelden in 2019 worden ingediend. Dit alles gebeurt in nauwe samenwerking met niet alleen de lokale partners maar ook de ministeries van Justitie en Veiligheid en Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

De opzet van het programma is niet geheel nieuw en komt overeen met de structuur die is gekozen voor het uitvoeringsplan in 2016 en 2017. Een deel van de activiteiten en projecten die in de voorgaande jaren zijn gestart/ uitgevoerd zijn wederom, al dan niet aangepast, terug te vinden in het uitvoeringsplan voor 2018. Dit uitvoeringsplan beschrijft de activiteiten die in het kader van de aanpak van radicalisering zijn of worden opgezet. Deze activiteiten zijn in een samenhangend programma gegoten. Voor de uitvoering van de activiteiten en projecten is gekozen voor een programmasturing.

Dit programma valt in drie thema's uiteen;

1. **Preventie**
Voorkomen van nieuwe aanwas en vergroten weerbaarheid
2. **Repressie**
Tegengaan van radicalisering
3. **Regionaal kennis & expertise centrum**
Ondersteuning en advies voor regio gemeenten in Oost-Nederland

De activiteiten in de aanpak van radicalisering die zijn beschreven in het uitvoeringsplan raken verschillende beleidsdisciplines en methodieken. Voor een goede afstemming, planning en sturing is coördinatie gewenst. Om dit te realiseren is een programmamanager aangesteld. Deze draagt zorg voor de regie en afstemming op de verschillende activiteiten en projecten. Met een verantwoording op tijd, geld en resultaat van de verschillende deelactiviteiten. Een belangrijke rol en taak daarnaast is zorgen voor een structuur waarbinnen het delen van expertise en kennis wordt gefaciliteerd. De manager opereert in opdracht van de portefeuillehouder veiligheid, de burgemeester van Arnhem. Naast de regie op het programma zorgt hij ook voor rapportages en verantwoording aan de bestuurlijke opdrachtgevers.

De programmamanager heeft ook een inhoudelijke rol op het specifieke onderwerp van radicalisering; hij speelt een rol bij het vergroten en verspreiden van kennis en het opbouwen en onderhouden van een netwerk. Lokaal, regionaal en landelijk.

Voor de kosten voor de inzet van de programmamanager wordt in 2018 een bedrag van € 50.000,- gereserveerd.

In dit uitvoeringsplan treft u per thema een beschrijving van de bijbehorende activiteiten aan. Vervolgens is er aandacht voor de financiën en de communicatie omtrent de aanpak van radicalisering.

2. Preventie

Voorkomen van nieuwe aanwas en vergroten weerbaarheid

Informatie & voorlichting

De gemeente heeft de afgelopen jaren meer dan 500 personen van diverse organisaties en instellingen geïnformeerd en/ of getraind over de problematiek en aanpak van radicalisering. Door het organiseren van informatiebijeenkomsten bij o.a. onderwijsinstellingen, zelforganisaties, buurtcentra en welzijnsorganisaties zijn professionals en betrokken burgers in staat gesteld signalen van radicalisering te herkennen en te duiden. Daarnaast worden hen tools aangereikt hoe met deze signalen om te gaan. De verwachting is dat radicalisering en extremisme ook de aankomende jaren nog de nodige aandacht vraagt. Het is dan ook de bedoeling om ook de komende jaren informatie-, voorlichtingsbijeenkomsten en trainingen in te zetten om het bewustzijn in de stad nog verder te vergroten.

In de afgelopen jaren is extra aandacht uitgegaan naar veiligheidsprofessionals en jongerenwerkers in Arnhem. Voor beide zijn specifieke trainingen aangeboden en bijeenkomsten georganiseerd om niet alleen de kennis en bewustwording te vergroten maar ook de samenwerking te stimuleren. In het aankomende jaar willen we extra aandacht besteden aan professionals die op school en in de opvoeding met kwetsbare jongeren in aanraking komen.

Activiteiten

- Werkconferentie Weerbaarheid & Opvoeding
- Inventariseren van de behoefte voor informatie-/ voorlichtingsbijeenkomsten voor o.a. onderwijsinstellingen, sociaalmaatschappelijke-, zelforganisaties en betrokken burgers;
- Organiseren en faciliteren bewustwordings- en voorlichtingsbijeenkomsten.

Beoogd resultaat

In 2018 wordt er samen met de partners op het gebied van welzijn en onderwijs een werkconferentie georganiseerd om professionals op die gebieden beter te equiperen om de weerbaarheid van jongeren te vergroten.

Borging

De ervaring met eerdere bijeenkomsten leert dat naast de overdracht van kennis ook een duurzame relatie en verbinding met professionals en organisaties hiermee tot stand komt.

Planning

De werkconferentie zal plaatsvinden in het najaar van 2018.

De informatiebijeenkomsten zullen op verzoek gedurende het jaar in samenwerking en afstemming met de partners georganiseerd worden.

Kosten

Voor de werkconferentie Weerbaarheid & Opvoeding is een bedrag van € 15.000,-- euro beschikbaar. Daarnaast is in 2018 een bedrag van € 2500,- gereserveerd voor de organisatie en facilitering van een vijftal voorlichting- en informatiebijeenkomsten bij scholen, welzijns- of zelforganisaties.

Project Ongehoord

In het kader van het vergroten van de weerbaarheid wordt gestart met het project ongehoord. Hierbij worden lastig thema's waar jongeren in het dagelijkse leven tegenaan lopen bespreekbaar gemaakt. Bijvoorbeeld waar het gaat om discriminatie of uitsluiting op basis van hun geloof, achtergrond of geaardheid. Niet alleen school, op straat, in het uitgaansleven of in de media. Jongeren groeien op in een tijd van toenemende verharding, groeiende populariteit van extremistische groeperingen en de hang naar het zoeken van zondebokken voor de gevoelens van onvrede met de huidige situatie en angst voor de toekomst. Zij voelen zich tweederangsburgers en voelen zich niet onderdeel van de maatschappij of zetten zich er zelfs tegen af.

Voorals overtuigingen botsen, kan het heel ingewikkeld zijn om met jongeren te praten over deze actuele kwesties en over hun rol in de samenleving. Over dat ze als individu rechten hebben, maar tegelijkertijd ook verantwoordelijkheden. Hoe zorgen we ervoor dat zij van binnenuit begrijpen waar onze samenleving op is gebouwd en krijgen zij ook ruimte om er kritische vragen over te stellen.

Bij dit project wordt de geschiedenis van onderdrukking in de 2de wereldoorlog gebruikt om in gesprek te gaan over hedendaagse ingewikkelde thema's. Dit draagt bij aan het besef en begrip voor jongeren die te maken krijgen met discriminatie of uitsluiting op basis van hun geloof, achtergrond, geaardheid, geslacht etc. Dit zal in eerste instantie uitgevoerd worden op VMBO scholen. Waarbij gebruik wordt gemaakt van jongeren van de school zelf om dit deze ingewikkelde onderwerpen bespreekbaar te maken met schoolgenoten en de weerbaarheid van jongeren op school te vergroten.

Activiteiten

- Project voorbereiding
- Werving scholen
- Werving peer-educators
- Onderzoek, verfilming en peertraining

Beoogd resultaat

Het project Ongehoord wordt door Turning Point in samenwerking en co-financiering met Veiligheid, Samenlevingszaken en Onderwijs in 2018 uitgevoerd.

Borging

Het project wordt in samenwerking met diverse partners opgestart waarbij ook gekeken wordt of dit uiteindelijk zonder financiële ondersteuning vanuit de gemeente kan worden uitgevoerd.

Planning

Het project zal in het voorjaar van 2018 worden opgestart en vervolgens doorlopend in 2018 worden uitgevoerd.

Kosten

Voor de uitvoering van het project Ongehoord is € 10.000,- gereserveerd.

Samen in Arnhem

De afgelopen jaren zijn er in samenwerking met interne en externe partners diverse activiteiten georganiseerd in, en met de stad in het kader van "Samen in Arnhem". Waarbij betrokken professionals en burgers van verschillende culturele en etnische achtergronden en religieuze en maatschappelijke stromingen met elkaar over thema's als discriminatie, vooroordelen en spanningen in Arnhem in gesprek gaan. De ervaring heeft geleerd dat dergelijke bijeenkomsten als zeer zinvol

worden ervaren. Het versterkt de onderlinge samenhang en met leert elkaar kennen door met elkaar in gesprek te gaan. De gemeente kan en wil hierbij een faciliterende en verbindende rol spelen.

Daarmee wil de gemeente burgers en organisaties in de stad stimuleren om zelf aan de slag te gaan rondom het thema "Samen in Arnhem". Het gaat hierbij om het faciliteren, verbinden en zichtbaarder maken van initiatieven die de bewustwording met betrekking tot radicalisering vergroten en de weerbaarheid daartegen versterken.

Activiteiten

- Vanuit de verschillende gemeentelijke beleidsvelden wordt via diverse netwerken (integratie, zorg, veiligheid e.a.) structureel contact onderhouden met de partners in de stad om de verbinding en samenwerking in stand te houden.
- Nieuwe en bestaande activiteiten van en door de stad aanmoedigen en waar nodig ondersteunen die bijdragen aan de sociale stabiliteit.

Beoogd resultaat

Ondersteunen van lokale initiatieven die bijdragen aan het vergroten van de weerstand

Borging

Inmiddels is het initiatief ook opgepakt door de collega's van samenlevingszaken waarbij o.a. vanuit het diversiteitsbeleid diverse activiteiten zijn/ en worden georganiseerd die voortkomen uit een aansluiten op de activiteiten van 'Samen in Arnhem'.

Planning

De activiteiten kunnen door het jaar heen plaatsvinden.

Kosten

In de versterkingsgelden van 2018 is door het ministerie van J&V geen geld beschikbaar gesteld voor activiteiten in het kader van Samen in Arnhem. Vanuit 2017 is er nog € 7500,- beschikbaar die ingezet worden voor de strategische netwerken van waaruit activiteiten georganiseerd worden die de bewustwording en weerbaarheid van de inwoners in Arnhem moeten vergroten.

Oumnia Works Arnhem

Oumnia Works is een vernieuwend educatief empowermentprogramma dat door en voor (moslim)moeders is ontwikkeld. Dit laagdrempelige programma is vanuit de behoefte van moeders ontstaan. Het belangrijkste doel van "Oumnia Works" is moeders extra bagage mee te geven om hun kind te helpen zich staande te houden in een maatschappij die hoge eisen aan hen stelt. Veel (moslim) jongeren voelen zich niet erkend en niet gewaardeerd in de westerse samenleving. Zij zijn op zoek naar zichzelf. Tijdens die zoektocht raken sommige jongeren zichzelf of de aansluiting met de samenleving kwijt. Dat kan ertoe leiden dat zij radicaliseren. Moeders zijn als geen ander in staat om vroegtijdig signalen te herkennen en hun kind te beschermen tegen afglijden. Het programma Oumnia Works helpt hen daarbij. Oumnia Works is een interactieve training waarin kennis wordt overgebracht, maar ook vaardigheden worden ontwikkeld. De deelnemers leren van de trainer, maar ook en vooral van elkaar.

Activiteiten

- Voorbereiding en uitvoering van de training Oumnia Works die bestaat uit zeven bijeenkomsten.
- Het gaat hier om twee groepen vrouwen uit verschillende Arnhemse wijken die gedurende 7 bijeenkomsten worden getraind.

Doel

Het trainen en ondersteunen van Arnhemse moeders om vroegtijdig zorgelijke signalen van jongeren in de wijk op te pikken en te zorgen dat ze tijdig de juiste hulp krijgen.

Planning

Het gaat om twee groepen van 10 - 15 moeders die in 2018 gedurende 7 weken getraind worden.

Borging

Het is uitdrukkelijk de bedoeling dat na afloop van deze trainingen er een duurzaam Arnhems netwerk is dat zich pro-actief inzet om de weerbaarheid in Arnhem te vergroten. Om dat te bewerkstelligen zal ook aansluiting en verbinding worden gelegd met de al aanwezige netwerken en initiatieven in de stad.

Kosten

Voor een tweetal trajecten uitgevoerd door Oumnia works is € 12.000,-- gereserveerd.

Strategische netwerken

In het omgaan met en het voorkomen van maatschappelijke spanningen, radicalisering en het betrekken en samenbrengen van gemeenschappen is het van groot belang dat partners vanuit verschillende achtergronden en expertises elkaar weten te vinden en versterken. Door de inrichting van een lokaal, strategisch netwerk kunnen gemeenschappen, maatschappelijke partners en de gemeente structureel samenwerken. Een samenwerking die haar basis heeft in het gedeelde belang van een gezonde, vitale samenleving waarin iedereen de kans krijgt om zich te ontwikkelen en een volwaardig onderdeel van de maatschappij uit te maken. De doelstelling van het netwerk is om een netwerkstructuur te bieden waarbinnen maatschappelijke partners worden verbonden om gezamenlijk bij te dragen aan de lokale aanpak ter preventie van radicalisering en ter bevordering van de sociale stabiliteit. In de afgelopen jaren is een dergelijk stads breed netwerk van professionals van verschillende organisaties en instellingen tot stand gekomen. Voor de doorontwikkeling van de strategische netwerken wordt in een tweetal wijken pro-actief gezocht naar inbreng van ouders als toevoeging op het al bestaande netwerk.

Twynstra en Gudde zal een analyse uitvoeren in 2 Arnhemse wijken (Presikhaaf & Malburgen/Immerloo) om te bepalen wie en wat er nodig is om het strategisch netwerk in die specifieke wijken verder door te ontwikkelen. Dit om ook ouders aan te laten sluiten en hun ideeën en vragen mee te nemen in de wijkaanpak waar het gaat om radicalisering, polarisering en extremisme. De centrale vraag daarbij is: *'Welke sociale en maatschappelijke vragen ervaren ouders in Arnhem en in welke mate willen deze ouders een bijdrage leveren aan het oplossen van deze vragen in samenwerking met de professionals van maatschappelijke organisaties'.*

Activiteiten

- In beide wijken wordt een gesprek georganiseerd met zowel moeders als vaders. Waarbij zowel met 2 als derde generatie ouders wordt gesproken. Om ook de verschillende beelden daartussen in kaart te brengen.
- Naast ouders worden in beide wijken ook Wijkcoaches, Jongerenwerkers en wijkagenten betrokken.
- Opleveren van een rapportage met analyse en voorstel voor activiteiten die per wijk bijdragen aan het vergroten van de weerbaarheid van jongeren.

Beoogd resultaat

Inzicht in de vragen van ouders en aanknopingspunten voor activiteiten om de weerbaarheid van jongeren in deze wijken te versterken. Activeren en betrekken van ouders bij de lokale aanpak van radicalisering. Het strategisch netwerk moet een structureel platform zijn dat gevraagd en ongevraagd advies geeft en een bijdrage levert aan de weerbaarheid van de stad.

Planning

Het project dat uitgevoerd wordt door Twynstra en Gudde loopt van april 2018 tot eind 2018. De activiteiten vanuit de strategische netwerken vinden gedurende het jaar plaats.

Borging

De strategische netwerken worden breder ingezet dan alleen radicalisering. Ook voor ander maatschappelijke vraagstukken kan dit netwerk ingezet worden. Het is de bedoeling dat er vanuit het strategische netwerk initiatieven en activiteiten worden ontplooid ter versterking van de weerbaarheid van de stad. Het netwerk zal daarom in gezamenlijkheid vanuit veiligheid en samenlevingszaken worden gecoördineerd en minimaal 2 x per jaar bij elkaar komen.

Kosten

De kosten voor doorgang en de doorontwikkeling van de strategische netwerken inclusief de projecten in de wijken Presikhaaf & Malburgen/Immerloo zijn voor 2018 begroot op € 15.000,-.

3. Repressie

Tegengaan en aanpakken van radicalisering

Als onderdeel van de lokale aanpak zijn er een aantal gerichte preventie activiteiten gestart en in ontwikkeling:

- Het netwerk van geradicaliseerden in beeld brengen en houden;
- In beeld brengen van potentiële nieuwe aanwas;
- Ondersteuning van professionals in de begeleiding van (potentiele) radicalen;
- Coaching/ begeleiding door lokale experts van (potentiele) radicalen en bijbehorend gezin;
- Opzetten en begeleiden van activiteiten voor kwetsbare groepen.

Deze activiteiten worden gecoördineerd door, en vinden plaats in afstemming met, het casusoverleg. In de afgelopen maanden blijken deze activiteiten zowel het beeld van, en invloed op, (potentieel) radicalen te hebben verbeterd. Het verbeterde beeld brengt met zich mee dat de inzet op deze preventieve activiteiten toe neemt. Monitoring en begeleiding op dit gebied lijken de aankomende jaren noodzakelijk en onderstaande activiteiten worden (door)ontwikkeld om duurzaam inzetbaar te zijn.

Hieronder volgt een korte beschrijving van de lopende en in ontwikkeling zijnde preventieve activiteiten met daarbij een toelichting op de reden en aard van activiteiten en wat de planning en de te verwachte kosten zijn.

Professionalisering

Het is van belang dat de eerstelijnsprofessionals die werken op het gebied van radicalisering beschikken over de benodigde kennis en kunde om op dit complexe onderwerp effectief te kunnen zijn. Voor de eerstelijns-professionals zoals wijkagenten, jongerenwerk, welzijnswerk, jeugdzorg en leerplichtambtenaren zijn trainingen georganiseerd om te zorgen dat binnen de betrokken organisaties ook de benodigde kennis en kunde aanwezig is om met deze complexe materie aan de slag te gaan.

Activiteiten

- Inventariseren waar verder professionalisering nodig is (in ieder geval onderwijs)
- Trainen van professionals en sleutelfiguren
- Processen en afspraken formaliseren

Beoogd resultaat

In 2018 zullen wederom ongeveer 60 professionals getraind worden.

Planning

Doorlopend in 2018.

Borging

De professionals die zijn getraind nemen hun kennis mee naar de organisaties waar ze werken. Zij worden daarmee een onderdeel van het uitgebreide netwerk van professionals en betrokkenen die zich op het gebied van radicalisering in de stad inzetten. Ook zijn zij daarmee voor ons het eerste aanspreekpunt binnen de organisatie of instelling indien er casuïstiek speelt in hun (werk)omgeving.

Kosten

De trainingen worden verzorgd door het Rijksopleidingsinstituut Tegengaan Radicalisering (ROR). De kosten hiervan komen dus niet voor rekening van de gemeente Arnhem.

Expertise

De inzet van een expert op het gebied van radicalisering en islamitische theologie is een essentieel onderdeel gebleken in de totstandkoming en ontwikkeling van de lokale aanpak. De zeer complexe materie en de hoeveelheid aan signalen en casussen maakt dat deze kennis en ervaring onmisbaar is. Voor het door ontwikkelen van de lokale aanpak is het dan ook van belang dat de expertise aanwezig blijft.

Activiteiten

- Inzet van expertise bij duiding en vervolg acties uit het casusoverleg
- Experts inzetten voor coaching en begeleiding van professionals en individuen

Planning

Doorlopend in 2018.

Borging

De advisering en ondersteuning door de expert gebeurt de afgelopen 3 jaar in afstemming met het casusoverleg. Waarbij zoveel mogelijk gebruik is en wordt gemaakt van lokale professionals om hun de ervaring en expertise te laten opdoen om een groot gedeelte hiervan lokaal te kunnen oppakken. Op specifieke onderdelen met name op het gebied van duiding zijn externe expertise nog altijd noodzakelijk.

Kosten

In de versterkingsgelden van 2018 is voor de inzet van expertise € 32.500,- toegekend.

Signalering

Om signalen binnen te krijgen, en blijven krijgen, is het van belang dat we continu investeren in het netwerk om het wederzijds vertrouwen en de samenwerking te optimaliseren.

Een complicatie bij de signalering blijft dat radicalisering voor een groot gedeelte online en in het geheim plaatsvindt. Zelfs voor de directe omgeving zoals familie blijft het lastig om de signalen tijdig te herkennen en te interpreteren en is de (mate van) radicalisering vaak een verrassing. Het is van groot belang dat de signalen daarom vroegtijdig samenkomen zodat het mogelijk wordt om een goede inschatting van de situatie te kunnen maken en acties op het tegengaan in te zetten. Daarom is veel tijd gestoken in het voorlichten van betrokken personen en instanties. In de afgelopen 3 jaar zijn ongeveer 400 Arnhemmers voorgelicht over radicalisering.

Met betrekking tot het signaleren van radicalisering in Arnhem is er in de afgelopen jaren een uitgebreid netwerk tot stand gekomen. Dat bestaat onder andere uit personen uit het onderwijs, politie, jeugdzorg, Raad van de Kinderbescherming, reclassering, Openbaar Ministerie, zelforganisaties, welzijnsorganisaties, maatschappelijke instellingen, diverse Arnhemse gemeenschappen en gemeenten uit de regio. Binnen het netwerk worden signalen en zorgen over individuen en groepen met elkaar gedeeld. Naast de getrainde professionals die in de wijken signalen ophalen zijn de politie en stafmedewerkers van de burgemeester 24 uur per dag bereikbaar voor signalen.

Activiteiten

- Breed multidisciplinair netwerk in stand houden en lokaal positioneren
- Korte lijnen met strafrechtelijke, maatschappelijke en bestuurlijke partners
- Samenwerking met landelijke organisaties zoals NCTV (Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid) en SMN

- Voorlichtingsbijeenkomsten organiseren/ faciliteren voor betrokken partners en personen
- Afstemming met lokale gemeenschappen en organisaties
- Wekelijks bespreken van signalen in het Veiligheidshuis

Beoogd resultaat

Uitbreiden en in stand houden van het netwerk.

Planning

Activiteiten vinden gedurende het jaar plaats.

Borging

Om te zorgen dat signalen tijdig binnen blijven komen wordt er veel energie gestoken in het uitbreiden en in stand houden van het netwerk zowel lokaal, regionaal als landelijk. Daarbij wordt ook telkens gekeken hoe de lokale en regionale onderdelen in de aanpak kunnen worden verbeterd. Jaarlijks vinden er bijeenkomsten en conferentie plaats om de verbinding en betrokkenheid op specifieke domeinen te verbeteren.

Kosten

Geen aanvullende kosten. De kosten zijn onderverdeeld binnen andere activiteiten.

Activiteiten Veiligheidshuis

Wekelijks wordt binnen het Veiligheidshuis een casusoverleg gehouden, dat een regionaal karakter heeft. Het casusoverleg vraagt met name in de voorbereiding, verslaglegging en het bijwerken van de persoonsdossiers veel capaciteit vanuit de ondersteuning binnen het veiligheidshuis. Mede door de regionale functie van het veiligheidshuis is het aantal casussen die we behandelen in het afgelopen jaar behoorlijk toegenomen.

Elke week worden de casussen en eventuele nieuwe signalen besproken in het casus-overleg binnen het Veiligheidshuis. Voor ieder nieuw signaal worden afspraken gemaakt over hoe en door wie dit signaal verder wordt uitgediept. De gemeente heeft hierin de regierol. Om het groeiende casusoverleg effectief te kunnen houden is het van belang dat de ondersteuning goed georganiseerd is. Daarnaast vraagt het voeren van de regie over de lokale aanpak een structurele inzet op de sturing en controle van de activiteiten in de aanpak.

Op dit moment zet de gemeente Arnhem c.q. het Veiligheidshuis bij benadering twee formatieplaatsen in voor het onderwerp jihadisme en radicalisering. Om de regionale taak op een juiste en verantwoordelijke wijze te kunnen uitvoeren is uitbreiding van de inzet noodzakelijk.

Activiteiten

- Organiseren en voorzitten van wekelijks casusoverleg
- Verzorgen van agenda en verslaglegging van het casusoverleg
- Bewaken van de voortgang op uitgezette acties
- Professionaliseren en formaliseren van de werkwijze binnen het casusoverleg
- Inzet specialisten ter ondersteuning van het casusoverleg
- Trainen en professionaliseren van deelnemers casusoverleg
- Samenwerking initiëren en stimuleren tussen verschillende Veiligheidshuizen en casustafels
- Kennisdeling binnen de regio Gelderland-Midden

Beoogd resultaat

Organiseren, faciliteren en administreren van het wekelijkse casusoverleg.

Planning

Doorlopend

Borging

Het casuscasusoverleg is een vast onderdeel geworden van de activiteiten van het Veiligheidshuis in de regio Gelderland-Midden. Waarbij continu met de partners gekeken wordt waar deze is te verbeteren. Zo is een recente ontwikkeling dat ook signalen op het gebied van rechts-extremisme bij het overleg binnenkomen en kunnen rekenen op duiding en advisering vanuit het multidisciplinair overleg.

Kosten

Een gedeelte van de huidige kosten worden opgevangen in het reguliere budget van het veiligheidshuis. De kosten die worden gemaakt voor de extra inzet voor het faciliteren van bovenstaande activiteiten die samenhangen met het casusoverleg in het Veiligheidshuis worden geraamd op € 75.000,- voor 2018.

Maatwerk ondersteuning

In het casusoverleg wordt door de partners gezamenlijk per casus een persoonsgerichte aanpak opgesteld. Deze is gericht op het tegengaan van radicalisering. Naast het tegenhouden van potentiële uitreizigers is er daarbij ook aandacht voor terugkeerders/ facilitators/ ronselaars. Een onderdeel van de persoonsgerichte aanpak kan ook zijn de-radicalisering en/ of re-socialisering.

Dit gebeurt op dit moment veelal vanuit reguliere trajecten uitgevoerd door o.a. de gemeente, zorg- & welzijnswerk en reclassering. Daarnaast is er meer aandacht voor de ondersteuning van families die te maken krijgen met radicalisering (bijvoorbeeld in de vorm van uitreis, overlijden of terugkeer). De ondersteuning richt zich op families van radicaliserende en geradicaliseerde personen. Dat gebeurt door kennis en instrumenten voor de omgang met geradicaliseerde familieleden met als doel verdere radicalisering of het plegen van strafbare feiten te voorkomen, evenals radicalisering van broertjes, zusjes of andere familieleden tegen te gaan. Hierbij wordt in overleg en afstemming met de betrokken partijen en deskundige bekeken welke hulp en ondersteuning gewenst is.

Activiteiten

- Extra individuele begeleiding door professionals
- Coaching van professionals door experts
- Familieondersteuning voor het systeem

Beoogd resultaat

Gerichte inzet van experts en deskundigen ter ondersteuning van persoonsgerichte aanpak.

Planning

Waar noodzakelijk gedurende een traject.

Borging

Hiervoor geldt dat zoveel mogelijk door lokale deskundigen wordt opgepakt en uitgevoerd al dan niet met ondersteuning van experts en specialisten op de achtergrond. Dit om ook de lokale deskundigen te ontwikkelen. Door de complexiteit van de problematiek blijft het op onderdelen nodig om externe expertise of specialisten in te zetten.

Kosten

Bij de inzet in de vorm van de begeleiding/ ondersteuning vanuit de persoonsgerichte aanpak wordt gebruikt gemaakt van verschillende experts en professionals waarbij de uurtarieven uiteen lopen. In totaal is voor de maatwerkondersteuning die ingezet wordt vanuit het casusoverleg een maximum van € 25.000,- begroot.

Project "Vroegsignalering en preventie in Arnhem"

Het afgelopen jaar is er in Arnhem een tweetal projecten uitgevoerd die gericht zijn op de vroegsignalering en preventie van radicalisering in Arnhem. Deze projecten zijn in samenwerking met lokale partijen en in afstemming met het casusoverleg ontwikkeld en uitgevoerd. De projecten en de resultaten zijn zowel met de kerngroep, regiegroep en NCTV gedeeld en zijn beoordeeld als een waardevolle toevoeging en zullen daarom ook in 2018 met inzet van de versterkingsgelden uitgevoerd worden. Een aantal activiteiten vanuit de projecten zijn inmiddels bij reguliere activiteiten in de wijk ondergebracht. In afstemming met de wijkteams en organisaties in de wijken wordt bekeken waar dat ook op andere onderdelen mogelijk is. Dit past bij de afspraken die gemaakt zijn met het ministerie om de activiteiten te borgen en/of onderdeel te laten zijn van reguliere werkzaamheden. De voortgang en effectiviteit van deze projecten worden vanwege het belang van vertrouwelijkheid bekeken en beoordeeld in de lokale driehoek.

Activiteiten

- Project 'Vroegsignalering en preventie'
- Project 'Vroegsignalering en preventie 2'

Beoogd resultaat

Het doel is om kwetsbare jongeren weg te houden van radicalisering en signalen van (beginnende) radicalisering onder Arnhemse jongeren vroegtijdig op te vangen en vervolgens te duiden om zodoende met een persoonsgerichte aanpak jongeren voor radicalisering te behoeden.

Planning

Beide projecten lopen het gehele jaar. Aan het eind van het jaar worden beide project geëvalueerd en de voortgang voor 2018 bekeken.

Borging

Voor beide projecten geldt dat er specifiek gekeken wordt naar de mogelijkheid om onderdelen van de projecten waar wenselijk en mogelijk bij reguliere taken van maatschappelijke organisaties onder te brengen. In het geval van 'Vroegsignalering en preventie 2' is dat al deels gelukt doordat de wijkteams een gedeelte van de aanpak hebben 'overgenomen'. Ook voor andere onderdelen wordt bekeken waar en hoe dit mogelijk is.

Doordat het werk en de uitvoerders zeer gebaat zijn bij vertrouwelijkheid in hun werk gaan we hier niet verder op in. Zowel de burgemeester als de NCTV zijn op de hoogte van de inhoudt en de voortgang van de projecten.

Kosten

- De kosten voor het project 'Vroegsignalering en preventie' zijn begroot op € 50.000,- voor 2018
- De kosten voor uitvoering van het project 'Vroegsignalering en preventie 2' zijn begroot op € 25.000,- voor 2018

4. Duidingspool & Expertise Oost-Nederland

Duidingspool & Expertisecentrum Oost-Nederland

Arnhem heeft de afgelopen jaren veel ervaring opgedaan op het gebied van radicalisering en gewelddadig (religieus) extremisme. Daarbij is flink geïnvesteerd in kennis en kunde op dit onderwerp. Met als resultaat dat lokaal veel expertise aanwezig is. Deze expertise wordt nu al ingezet/ gedeeld met de andere gemeenten binnen de regio en in Oost-Nederland. In het komende jaar zal dat verder ontwikkeld worden.

Bij het bespreken van de doorontwikkeling van de lokale aanpak en de ondersteuning voor Oost Nederland is geconstateerd dat het goed kunnen duiden van casuïstiek aan de casustafel één van de belangrijkste fundamenteën is voor het effectief opzetten van een effectieve aanpak van radicalisering. Doordat expertise om dat te kunnen doen schaars is, is het duiden van signalen tegelijkertijd ook een achilleshiel van de lokale aanpak. Het vergt specialistische kennis en expertise. Zorgvuldige duiding in het kader van radicalisering en het jihadisme is de basis voor een adequate persoonsgerichte aanpak en analyse van de lokale situatie. Bij een incompleet beeld bestaat het risico dat de bredere invloed op personen in de gemeente (de samenleving) en netwerkvorming niet of onvolledig in beeld komt en geïdentificeerd wordt.

Daartoe is gekeken hoe andere casustafels in Oost-Nederland versterkt kunnen worden. Met als doel om in de gehele regio te komen tot een inhoudelijk én procesmatige goed werkend overleg vanuit waar afgestemde interventies worden uitgevoerd. Een eerste benodigde stap daarin is het versterken van de inhoudelijke beoordeling en duiding van de casuïstiek die besproken wordt in een multidisciplinair casusoverleg.

Om de 'discipline radicalisering en jihadisme' beter aan tafel vertegenwoordigd te hebben is het voorstel voor elke casustafel een duidingsspecialist beschikbaar te stellen. Expliciet niet met de bedoeling het duiden over te nemen, maar om een bijdrage te leveren aan de inhoudelijke beoordeling van casuïstiek. Het idee is dat vanuit de gemeente Arnhem een pilot gestart wordt waarbij een duidingspool wordt samengesteld van waaruit specifieke expertise bij gemeenten in Oost-Nederland op hun verzoek kan worden aangeboden.

Activiteiten

- Ondersteuning en begeleiding bieden bij lokaal ontwikkelde activiteiten
- Pro-actief aanbieden expertise en ondersteuning in regionale casus-overleggen
- Inzet van specialistische expertise bij het duiden en oppakken van nieuwe casuïstiek door duidingspool
- Regie, sturing en doorontwikkeling van de duidingspool.

Beoogd resultaat

Vanuit de duidingspool ondersteuning bieden aan casuïstiek m.b.t. radicalisering in Oost-Nederland.

Planning

De inzet vanuit de duidingspool zal doorlopen gedurende het jaar op verzoek van casustafels in Oost-Nederland plaatsvinden.

Borging

Indien het wenselijk is om de ondersteuning ook de komende jaren in regio Oost-Nederland voort te zetten zal financiering vanuit het rijk noodzakelijk zijn. Over de doorontwikkeling en de voortgang van de duidingspool is dan ook contact met het ministerie. Eind 2018 is er een evaluatie m.b.t. de werkzaamheden van de duidingspool aan de hand waarvan de voortgang besproken zal worden.

Kosten

De kosten voor de regionale ondersteuning door de duidingspool zijn begroot op € 50.000,- in 2018. De kosten voor het managen en de doorontwikkeling van de duidingspool in 2018 zijn begroot op € 25.000,-

5. Financiën

In totaal heeft de gemeente Arnhem van het rijk € 394.500,- ontvangen voor de aanpak van radicalisering lokaal en in de regio. Voor een aantal van de activiteiten in het uitvoeringsplan is nog een nadere inventarisatie nodig om de vraag/ behoefte te bepalen waarop het vervolg van de activiteit zal worden afgestemd. Dat maakt dat de uiteindelijke kosten en de verdeling van de kosten op onderdelen anders kan uitpakken dan hierin is beschreven. De programma coördinator is verantwoordelijk om te zorgen dat de totale uitgaven in ieder geval binnen de begroting van € 394.500,- blijven.

Dit bedrag wordt via een toevoeging aan het gemeentefonds naar de Gemeente Arnhem toe. Om dit ook te kunnen besteden aan de activiteiten in de lokale aanpak van radicalisering dient het te worden toegeschreven aan het budget veiligheid. Voor de versterkingsgelden zal dit moeten gebeuren via een raadsbesluit voor een begrotingswijziging. Deze zal tegelijkertijd met dit uitvoeringsplan aan de gemeenteraad worden voorgelegd.

Uitvoeringsplan Aanpak Radicalisering 2018		Activiteit	Budget	
			Versterkingsgelden 2018	Anders
Programmasturing		Programma coördinator	€ 50.000	
Preventie		Informatiebijeenkomsten (bewustwording en voorlichting)	€ 5.000	
		Werkconferentie Weerbaarheid en Opvoeding	€ 15.000	
		Project 'Ongehoord'	€ 10.000	
		"Samen in Arnhem"		€ 7.500
		Oumnia Works	€ 12.000	
		Strategisch netwerk van sleutelfiguren en organisaties	€ 15.000	
		Project 'Vroegsignalering en Preventie 1'	€ 50.000	
		Project 'Vroegsignalering en Preventie 2'	€ 25.000	
		Project Buro Zend-Uit	€ 5.000	
Repressie		Training & expertise		€ 37.950
		Professionalisering en ondersteuning VHH	€ 75.000	
		Persoonsgerichte aanpak (begeleiding/ ondersteuning)	€ 25.000	
		Specialistische inzet experts	€ 32.500	
Expertise en centrumfunctie Oost-Nederland		Duidingspool en expertisecentrum regio Oost-Nederland	€ 50.000	
		Managen en doorontwikkelen Duidingspool	€ 25.000	
		Totaal	€ 394.500	

6. Communicatie

Zoals eerder in deze notitie aangegeven is communicatie over de aanpak belangrijk. Ten eerste om inzichtelijk te maken aan inwoners die zich zorgen maken wat de overheid doet. Daarnaast om hen die vragen hebben, signalen te willen doorgeven of op zoek zijn naar informatie te informeren. Uitgangspunt in de communicatie is dat we pro-actief zijn. Niet alleen reageren op vragen, maar ook actief zorgen dat de verschillende betrokkenen worden geïnformeerd. Zodat we duidelijk maken waar de overheid voor staat.

De communicatie richt zich op verschillende doelgroepen:

- Gemeenteraad en college
- Professionals
- Inwoners van Arnhem
- Veiligheidsregio Oost-Nederland

Communicatie over voortgang naar de gemeenteraad

- Periodiek informeren over voortgang en ontwikkelingen op het gebied van radicalisering en polarisering
- Informeren over de activiteiten die in het kader van de lokale aanpak radicalisering in Arnhem en de regio in 2018 worden uitgevoerd middels het voorliggende uitvoeringsplan 2018.

Communicatie met de stad, zowel inwoners als professionals en tussenpersonen:

- Inwoners kunnen met vragen, zorgen en eventuele signalen bij gemeente en politie terecht via de bestaande kanalen:
Afdeling Veiligheid/ kabinet van de burgemeester: 026-3775285
Veiligheid@arnhem.nl
Klant Contact Centrum (KCC) van de gemeente (0900-1809)
Politie/ wijkagent via 0900-8844.
- Landelijke hulplijn radicalisering voor ouders van radicaliserende kinderen. Deze hulplijn is bedoeld om bezorgde ouders en familieleden informatie, hulp en advies te bieden:
Hulplijn Radicalisering: 06-81893529 Website: www.hulplijnradicalisering.nl
- Op www.arnhem.nl wordt informatie beschikbaar gesteld
- Informatie-, voorlichting- en netwerkbijeenkomsten in Arnhemse wijken voor o.a. wijkteams, zelforganisaties, sleutelfiguren en bezorgde inwoners

Communicatie met de veiligheidsregio Oost-Nederland:

- Middels een brief aan de burgemeesters van de gemeenten in Oost-Nederland wordt men geïnformeerd over de mogelijkheden van de inzet van de duidingspool voor ondersteuning en advisering in de lokale aanpak van radicalisering.

7. Evaluatie en verantwoording

Periodiek zal er middels een tussentijdse rapportage de stand van zaken en voortgang worden gedeeld in de lokale driehoek waarbij zij de mogelijkheid hebben om bij te sturen in het vervolg. Van de verschillende onderdelen en activiteiten in het uitvoeringsplan zal aan het eind van het jaar een evaluatie/ eindrapportage worden opgeleverd. Daarin worden de activiteiten, het bereik en de resultaten beschreven. Voor de persoons- en groepsgerichte aanpak geldt dat de inzet en activiteiten mogelijk privacy gevoelige informatie bevat die in dat geval niet in de rapportage zal worden opgenomen.

Aan het eind van het jaar zal er een financiële verantwoording in de richting van de NCTV worden afgegeven en wordt er ook in overleg bekeken hoe de aanvraag voor de versterkingsgelden van 2019 eruit zal gaan zien.